

ATASSUT

UKA 2015/14

Steen Lyngø

18. 11. 2015

Nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2015.

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoq)

Aallarniutigalugu ATASSUT-mit Naalackersuisut qutsavigissavagut Nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2015-ip saqqummiunneranut, pisarnertut nassuiaammi nunanut allanut politikkikkut Nunatta susassa qarfigisimasai assigiinngitsorpassuit piffissami maaji 2014-miit maaji 2015-ip tungaanut pisarsimasut nassuiarlunneqarput.

Oqarnitsitut nassuiaammi Kalaallit Nunaata nunanut allanut politikkikkut tunngatillugu susassa qarfiit assigiinngitsorpassuit eqqartorneqarput, ATASSUT-mili susassa qarfiit tamaasa tikinngikkaluarlutigit, susassa qarfiit ataasiakkaat partiitta iluani pingaarnersiorsimasavut oqaasse qarfigissavagut.

Naalagaaffeqatigiinneq aamma EU

ATASSUT-mut pingaaruteqarpoq, naalagaaffeqatigiinnermi attaveqarluarnerup oqaloqatigiilluarsinnaanerullu attattuarnissaa, naalagaaffeqatigiinnermi susassa qarfiit saniatigut aamma Kalaallit Nunaata soqutigisai ataatsimoorluta suleqatigiissutigisinnaanissai. Tassunga atatillugu ATASSUT-mit oqaatigissavarput EU-mit suleqateqarneq iluarisimaaratsigu, minnerunngitsumillu puisinut tunngatillugu inuit pillugit immikkut aaliangersaakkamik angusaqarsimaneq eqqarsaatigalugu. Tassunga atatillugu Folketing-i aammalu danskit naalackersuisui qutsavigerusuppavut EU-mut tunngatillugu Kalaallit Nunaannik suleqateqarluarsinnaasimanerinit. Tassunga aamma atatillugu EU-parlament-imi danskit ilaasortaataasa aamma kalaallit soqutigisaannut tamaviaarussisimanerinit qutsavigissavagut.

ATASSUT-mut pingaaruteqarpoq eqqaassaallugu, pingaartikkatsigu Naalackersuisut ulluinnarni sulinerminni EU-mut attaveqarnermik pingaartitsinerat, tassuunakkullu ukiorpassuarni

suleqatigiissimanermik attassineq ineriartortitsiuarnerlu pisarmat, pingaartumik puisit amiinut tunngatillugu suliamut atatillugu, suli pingaaruteqarpoq EU-mi Kalaallit Nunaanni pissutsit pillugit aammalu soqutigisat pillugit ilisimasatigut qaammarsaajuarnissaq. EU-mi soqutiginnineq annertuvoq, aamma Kalaallit Nunaanni atsitassarsiorneq eqqarsaatigalugu.

Nunanut allanut attaveqarneq suleqateqarnerlu

Nunanut issittumiittunut soqutiginnineq ukiuni makkunani annertuvoq, tamanna ataatsimeersuartarnitsigut takuneqarsinnaavoq. Pisut tamaasa Kalaallit Nunaanniit peqaaffigineqarsinnaanngillat. Taamaattumik pingaaruteqarpoq, eqqarsarluarnikkut pingaarnersiussallugit sorliit Kalaallit Nunaanniit peqataaffigineqassanersut, tassunga atatillugu aamma ATASSUT-mut pingaaruteqarpoq eqqaassallugu, pingaaruteqarmat ingerlatsiviit imaluunniit inuussutissarsiortuniit suut peqataaffigineqarnersut malittarineqarnissaat, tassuunakkut sunniuteqaqatigiissinnaaneq qulakkeerumallugu. Pingaaruteqarpoq Kalaallit Nunaata soqutigisaannut atatillugu Danmark-imik suleqateqarnerup inerisartuarnissaa, tamannami aamma pissusissamisuginnarpoq. Suleqatigiinnermut sinaakkutissat piffissap ingerlanerani ineriartorsimapput, siunissamilu aamma ineriartortinneqassallutik. Kalaallit Nunaat nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngasutigut sunniuteqarpoq aamma siunissami suli sunniuteqarnerulissalluni, Kalaallit Nunaat susasaqarfinnut assigiinngitsunut imminuinnaq sinniisuunani, kisianni aamma danskit kunneqarfiat sinnerlugu sinniisusarnermigut, Kalaallit Nunaanut kisimi iluaqutaanani Naalagaaffeqatigiiffiulli tamarmi iluaqutigisaanik.

Taamaattumik aamma nuannaarutissavoq maannakkut Kalaallit Nunaata USA-mi aamma sinniisuuffeqalernikuunera, ATASSUT-miillu qilanaarivarput Sinniisoqarfiup suli inerisarneqarnerunissaa, tassuunakkut Kalaallit Nunaata USA-mi soqutigisai nukittorsarneqarsinnaammata, tassaasinnaappullu Joint Committee-p Permanent Forum-imilu sulinerit inerisarneqarsinnaaneri Issittormiullu Siunnersuisoqatigiiffianni ukiuni makkunani 2017-ip tungaanut USA-mit siulittaasuuffigineqartussaq.

Tassunga iluatsillugu ATASSUT-mit ujutussavarput qaqugu inatsisilerisuut Thule pillugu nalunaarusaata avammut saqqummersinneqarnissaa. Soorunami ATASSUT-mit ataqqivarput Naalakkersuisut saqqummersitsinnginnermi isumannaqqaagassaqaassappat minnerunngitsumillu

aamma nutseqqaarneqassappat. Oqallinnermik pilersitsinnngikkaluarluta, erseqqissaatigiinnassavarput ATASSUT-mit isumaqaratta, piaakannersumik innuttaasunut tamanut saqqummersinneqartariaqartoq, ATASSUT-mit isumaqaratta aaqqissutissamik nassaartoqartariaqalersoq, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit aningaasarsiorneranut ilaquataasinnaasumik.

Naggasiullugu ATASSUT-mit ilanngullugu oqaatigissavarput kalaallit ilinniartut nunanut allanut ilinniariarnissaanut imaluunniit ilinniarnermut suliffimmulluunniit atatillugu sungiusariarsinnaanermut periarfissat annertusartuarnissaasa sulissutigineqarnissaat pingaartikkatsigu.

Taamatut nassuiaammut oqaaseqarluta Naalakkersuisut atorfilittallu Nunanut allanut tunngasutigut politikkikkut nassuiaammik suliarilluagaasumik saqqummiussineranut.